

Alvorens muziek kan klinken moet er uiteraard druk gestudeerd en geoefend worden. Daarom zullen we in deze bijdrage even nagaan waar de Oostendse jeugd met muzikale aspiraties in de 19e eeuw terecht kon om wat muziekkennis op te steken. En tot ca. 1850 waren de mogelijkheden verre van schitterend, want het duurde tot in 1849 eer de Oostendse Gemeenteraad kon overgaan tot het stichten van een "Ecole Gratuite de Musique". De school opende in december van dat jaar en telde 49 leerlingen.

Eén professor, de heer SAUVE, werd geacht in staat te zijn heel die jonge bende te bedwingen en ze bovendien nog enige muzikale begrippen bij te brengen. Na de Ppasvacantie 1850 was het leerlingenaantal gestegen tot 68 en de aanstelling van een tweede leraar werd een noodzaak : het werd de Heer BULTINCK.

Meteen kon men de school in twee klassen splitsen : SAUVE nam Klas I voor zijn rekening (27 leerl.). BULTINCK kreeg Klas II toegewezen (41 leerl.). Er werd muziektheorie, notenleer en beginselen van de zang onderwezen, en 5 leerlingen volgden vioolles bij SAUVE. Van andere instrumenten was er nog geen sprake.

De school stond onder bevoegdheid van het Stadsbestuur en een Bestuurscommissie, waarvan de Heer DE BREVNE de Voorzitter was. SAUVE nam het alledaagse bestuur waar.

In 1851 had de eerste prijsuitreiking plaats. Dit gebeurde op maandag 25 augustus in het stadhuis, in aanwezigheid van het Stadsbestuur en de Bestuurscommissie van de school.

Na de klassieke speeches zongen de leerlingen enkele liederen en nadien werden de medailles en getuigschriften overhandigd.

Het leek ons nuttig hier eens de namen te geven van de eerste "lichting" muziek-schoolgangers die Oostende ooit Kende. We vonden de lijst in "La Flandre Maritime" en ze vermeldt uiteraard alleen de prijswinnaars. Wie weet vinden onze lezers er hun voorouders niet in terug !?

PRIX PARTICULIERS

COURS DE VOCALISATION

PREMIERE CLASSE - PROFESSEUR M. SAUVE

32 leerlingen - 24 deelnemers

1° PRIJS : EDOUARD CORNU

2° PRIJS : JOSEPH DE PRE

Eervolle vermeldingen :

Honoré ELLEPOUDT

Gustave DUBOIS

Joseph VAN CLEEMPOEL

Charles PAVOT

Emile FRUTSAERT

Albert RYCQUAERT

DEUXIEME CLASSE - PROFESSEUR M. BULTINCK

53 leerlingen - 30 deelnemers

1° PRIJS : OSCAR THOMAS

2° PRIJS : LOUIS TYBERGHEIN

Eervolle vermeldingen :

Philippe MORAEL

Auguste ZULLEMAN

Edmond ZULLEMAN

Pierre MESTDACH

Edouard MAENHOUT

Edmond DE SMEDT

Edmond BULTINCK

PROGRES

PREMIERE CLASSE

1° PRIJS : Honoré ELLEBOUDT

2° PRIJS : Joseph DE PRE

Eervolle vermeldingen :

Jean HOWAERT

Albert RYCQUAERT

Jules MOULAERT

Célestin LEYS

Joseph VAN CLEEMPOEL

Alphonse WAELES

DEUXIEME CLASSE

1° PRIJS : Philippe MORAEL

2° PRIJS : Edouard MAENHOUT

Eervolle Vermeldingen :

Edmond BULTINCK

Alphonse VERCOUSTRE

Richard VERCOUSTRE

Alfred BOURGEOIS

Adolphe VAN DE VELDE

Ferdinand DE KEYSER

Oscar THOMAS

Er waren ook prijzen voor "Exactitude et Bonne Conduite", maar dat laten we hier achterwege.

De viool leerlingen van SAUVE waren :

1° PRIJS : Albert RYCQUAERT

2° PRIJS : Edouard CORNU

3° PRIJS : Joseph DE PRE

4° PRIJS : Joseph VAN CLEEMPOEL

5° PRIJS : Louis Malfaison

We vonden ook het leerlingenaantal uit 1853 terug : 79.

Edouard COPNU moet een schitterende leerling geweest zijn want de stad stelde hem een studiebeurs van 200 Fr. ter beschikking om hem in staat te stellen zijn studies aan het Brusselse conservatorium verder te zetten.

Niet iedereen was het blijkbaar eens met de gang van zaken in de muziekschool : eind januari-begin februari 1855 verschenen in "La Flandre Maritime" felle maar anonieme kritieken op de school. In mei 1855 pakte dezelfde krant uit met een lange berijmde dialoog die ook weer de muziekschool en het lerarenkorps in het belachelijke wilde trekken.

PRIVE-MUZIEKONDERRICHT :

Naast de muziekschool kon men ook terecht bij privé-leraars.

In "La Feuille d'Ostende" van 3 november 1853 vonden we een annonce van Edouard DENYS :

M. EDOUARD DENYS, PROFESSEUR DE MUSIQUE ET DE VIOLON, A L'HONNEUR D'ANNONCER SON RETOUR DU CONSERVATOIRE DE BRUXELLES, OU PENDANT PLUSIEURS ANNEES D'ETUDE, IL A PU SE METTRE A MEME D'ENSEIGNER L'ART MUSICAL D'APRES LA NOUVELLE METHODE, AUSSI SIMPLE QU'ABREGEE.

IL ESPERE PAR SES SOINS ET SON EXACTITUDE MERITER LA CONFIANCE DES HABITANTS DE CETTE VILLE.

Dank zij een porseleinkaartje weten we dat men ook bij THABERT terecht kon voor muziek- en vioollessen. Op zo'n kaartje, gedrukt bij DAVELUY te Brugge lezen we immers :

THABERT VIOLONNISTE
RUE DU LAIT BATTU N° 2
OSTENDE
DONNE DES LECONS DE MUSIQUE ET DE VIOLON.

Bronnen :

- La Flandre Maritime, 27 augustus 1851
- Rapport présenté par le Collège échevinal sur la situation des affaires de la Ville, in La Flandre Maritime, 8 & 12 november 1851
- Rapport sur l'administration ..., in La Feuille d'Ostende, 18 maart 1855.

Norbert HOSTYN

A.J. Flanderin, Oostends koopman

In 1972 werd door de Koninklijke Academiën van België het vijfde deel van het Nationaal Biografisch Woordenboek uitgegeven. Mijn aandacht werd gescherpt door de biografische notitie van Ch. Koninckx over Andreas Jacobus FLANDERIN (1708-1763), een welgesteld koopman en schepen van de stad Oostende, in kolommen 337-340. Flanderin stamde uit het geslacht Flanderin of Vlaenderlinck dat zeer waarschijnlijk vanaf de eerste helft der zeventiende eeuw te Oostende gevestigd was.

De familie moet één van de aanzienlijkste geweest zijn van Oostende - zij was verwant met de families de Schonamille, Bernaert, Mansvelt, van Maestricht, Carpentier en Cosyn, allen bekende namen in de achttiende-eeuwse zeevaart- en handelskringen. Vooraleer hij zich als koopman te Oostende vestigde, nam A.J. Flanderin dienst in de Oostendse, nadien in de Zweedse Oost-Indische Compagnie. In de jaren 1725-1734 voer hij uit met de schepen van de Oostendse Oost-Indische Compagnie en verbleef hij verscheidene jaren in China en Indië : hij beheerde er de zaken van de Compagnie. In 1746 staakte hij het varen en vestigde hij zich als koopman te Oostende, waar hij een reeds bestaande familiezaak overnam. Met de winsten die hij opstreek in dienst van de Compagnie bouwde hij de familiezaak uit tot een handelshuis met internationale cliënteel. Het drukke zakenleven bracht zijn koopmanshuis tot hoge bloei in de jaren 1750. A.J. Flanderin was schepen van de stad Oostende van 1755 tot 1763.

Een uitgewerkte, uitvoerige schets van leven en werk van A.J. Flanderin gaf Ch. Koninckx uit als artikel in de Bijdragen tot de geschiedenis, jg. 56, 1973, blz. 243-290, onder de titel : Andreas Jacobus Flanderin, een achttiende-eeuwse middelgrote koopman.

E. SMISSAERT

FELICITATIES

We vernemen met genoegen dat ons lid Johan BELLAERT in 1979 met de prijs van Rome voor architectuur werd bekroond.

"De Plate" houdt er aan ons geacht lid hiervoor van harte te feliciteren. Architect Johan BELLAERT is een geboren Oostendenaar, maar woont thans te Slijpe (Middelkerke).

A. VAN ISEGHEM